

Chenar de Szolnay

Minunea¹⁾

Afară, în dimineața zilei de Noembrie, negura se întindea grea, ca o pătură, pe pământul umed, pe copacii goi. Burcuș, lăptosul paznic al casei, a mai făcut încă odată ocolul curții și și-a vârât botul prin crăpătura porții. Din grădina pustie se auzi un pocnet sec. Burcuș a alergat până acolo. N'a găsit nimic. O pisică doar a sărit peste gard, sau, poate, o cracă uscată a căzut din nukul bătrân. Câinele se întoarse cu pași agale. În vântul stârnit de curând foșneau tului ofticoși de floarea soarelui, din blana umedă a dulăului picura parcă negura. Burcuș se opri un moment, își roti privirile prin curte, se îndreptă apoi spre stogul de paie, unde-și avea culcușul întocmit încă de la începutul toamnei. Acolo se cuibări până-și găsi un loc potrivit, apoi se culcă încolăcindu-se și, vârându-și botul între picioarele de dinapoi, începu să sforăie ca unul ce-și făcuse datoria cu vârf și îndesat.

Înăuntru, în cismărie, era încă întuneric. Încăpearea scundă dormea în mirosul greu și acru de cisme murdare și de clei. Dintr'un colț nelămurit se auzia țărâitul obosit al unui greer, la picioarele unei saltele, infolită în zdrențe, o pisică torcea prin somn. Ea dormea liniștită aici, de la miezul nopții. Aștepta în fiecare seară până când Feri, micul ucenic, își scotea, din dosul unei lăzi, salteaua, țolul, perna aspră, cu dungi roșii și albastre. Și abia apuca Feri să se aciuiască în așternut, că se și strecura între crețurile țolului, temându-se să nu fie alungată de nevasta cismarului.

Feri dormea și el. În somn își întindea trupu-i vlăguit; picioarele-i atingeau, din când în când, blana mătăsoasă a pisicii: singura mângâiere a vieții lui.

Greerul țărâia, pisica torcea, băiatul respira adânc, regulat, plescăind din când în când. În curte, cocoșul bătrân și galben a dat drumul unui cucurigu prelung și răgușit, însoțit de răspunsuri ce veniau din depărtări din ce în ce mai mari.

La cântatul cocoșului, maistorița s'a ridicat din pat, scrutând ceața de afară, prin geam. Era întuneric încă deabinelea. O veche obișnuință însă îi spunea cu exactitate că se face de ziuă. Bărbatul dormea buștean, trimițând cu fiecare răsufare adevărate trombe de duhoare de vin.

Cei trei copii dormeau și ei liniștiți. Cel mai mic

a început să geamă. Femeia l-a pipăit și a simțit că sub el, cearșaful e umed și copilul e desvelit. A aruncat plapoma deasupra, iar ea s'a dat jos din pat. Băjbâind prin întuneric și-a găsit rochia pe scaun, a potrivit-o pe șoldurile-i fleșcăite, a luat un cearșaf pe umeri și a ieșit, tiptil, în bucătărie. A scos un chibrit din cutioara de lemn atârnată deasupra sobei, l-a frecat de perete și a aprins lampa și, din surcelele pregătite încă de cu seară, a ațâțat focul. A turnat o doniță de apă într'o oală enormă de tuci, dintr'un lădoi a scos o cupă de făină de porumb, scurgând-o printre degete, în oală: făcea lături pentru porci. S'a uitat, un moment, la donița rămasă goală, apoi, deodată, se îndreptă spre atelier, deschise ușa brusc, ținând cât o lua gura:

— Feri, măi Feri, scoală-te odată, doar nu vrei să dormi până la amiază.

Când văzu că băiatul se mișcă, a fugit la foc, a luat oala de pe sobă și a așezat-o jos, pe podele, începând să amestece opăritura cu o despicătură de lemn.

Ucenicul și-a deschis ochii. În atelier era întuneric încă. Masa de lucru abia dacă se zărea și lângă dânsa se ghicea mai mult decât se vedea carâmbul unei cisme.

— Cismele domnului administrator — se gândea Feri. — Astea trebuie să fie gata încă astăzi.

Din bucătărie aluneca spre el lumina galbuie a lampei mici. Feri clipea din ochi, și-i freca cu pumnii. Picioarele-i slăbuțe pipăiau cu deliciu spațele calde al pisicii. Își simțea mijlocul și brațele frânte de oboseală și unicul refugiu al copilăriei lui devastate: salteaua de paie, — botezată pat doar în bătaie de joc — îl ademenea să rămâie. Își în-

¹⁾ În agitata mișcare literară a maghiarimii ardeleni de după războiu, numele lui Șipos — fost funcționar în orașelul de pe Târnava Mică (Diciosânmărtin) — nu și-a dobândit relieful convenit decât abia după moartea timpurie din 1927. Printre povestitorii ardeleni, absorbiți, în mare parte, de istoricism sau de folklor, Șipos se deosebește mai ales printr'un remarcabil simț social, printr'o adâncă înțelegere pentru suferința obscură a celor mărunți — însușiri ce răzbat chiar prin scrisul lui monoton, lipsit de orice podoabă și abilitate de stil. (Desenele sunt făcute de d-l Szolnay din Cluj).

chise, pe o clipă, pleoapele grele, și, furat de vis, se pomeni acasă, în satul lui, alergând pe o pajiște verde, în tovărășia prietenilor îmbrăcați cu toții în cămăși și ismenuțe albe, în bătaia soarelui. Departe, pe malul râului, la umbra salciilor, găștile lui ciuguleau iarba proaspătă...

— Hăis, hăis! — striga, vesel, unul dintre copii.

— Feri, Feri, — auzea ucenicul și i se părea ca o chemare dulce de glas de copil, pierdut în lanuri. Chemarea deveni însă șuerătoare ca un vânt rău de seară, apoi ascuțită și îndesată cu o lovitură de bulgăr: Feri, Feri! — Maistorița se opri în fața lui și zgâlțâindu-l din umeri, îi striga în urechi:

— Scoală-te odată, putoarea lui Dumnezeu!

Copilul tresări, își frecă energic ochii, își culese hainele la iuteală, încălță ghețele pe picioarele goale. Trase o gură de apă dintr'o ulciță, apoi, picurând-o în palmă, se spală, ștergându-se cu cămașa.

— Ei, hai odată, Feri — se răsti, nerăbdătoare, femeia.

Zoriți, au înșfăcat amândoi oala de tuci și au dus-o la cocina porcilor cari guțau de nerăbdare. Feri ridică capacul de pe troacă, turnă lăturile calde și se uită gânditor la cele două animale care se îmbulzeau și tremurau de mulțumire, sorbind zgomotos din mâncarea caldă.

Maistorița le scârpina urechile, îi cântăria din ochi și, în gând, își făcea socoteala cam câte kilograme de untură au să facă până la Crăciun. Feri sta acolo, zgribulind, în ploaia subțire și rece, ridică apoi oala, o duse în bucătărie și se ntoarse repede-repede, la cotețul păsărilor. Prinse găinile una câte una, le căută de ou, și când isprăvi această inspecție, se întoarse în atelier, unde se apucă să deretice, deschizând mai întâi geamul mărunt, pătat de muște.

În sfârșit și în camera de alături viața a început să se urnească. Copiii numai cu cămașa pe ei, țopăiau și făceau un zgomot asurzitor. Cel mai mic strângea cu amândouă mâinile o ceașcă de lapte cald și, cum sorbea din ea, laptele i se prelingea pe bărbie, pe piept, udându-i cămășuța murdară. Ceilalți doi s'au împlântat deodată în fața lighianului, și au început să se îmbrânescă, gata-gata să se ia la bătaie pentru prosop.

Se deșteptă, în cele din urmă și cismarul. Urmări câțva timp, mănios, hărmălaia copiilor, apoi se mârâi la ei:

— Liniște!

Nevastă-sa îl apostrofă, înciudată:

— Ai putea să te dai jos din pat. Stai tolănit acolo și nu-ți pasă că-mi dau sufletul muncind.

— Tacă-ți gura — răspunse omul zmulgându-se din plapomă. Puse niște ciorapi negri, zdrențoși, înfășurându-i, extrem de grijuliu, cu sfoara de ismene, îmbrăcă apoi niște pantaloni negri, lucioși și pătați de ciei, se spală sumar și se așeză la masă.

— Puiule, dă-mi o leacă de slănină, se adresă el, neașteptat de blând, nevaste-si.

— N'am! i-o tăie aceasta, scurt.

Știa ea că astă noapte, bărbatul ei trebuie să fi băut mult și acum îi e lehamite de cafeaua cu lapte. Puțină slănină afumată și dată cu ardei iute ar fi fost adevărat leac pentru stomacul lui ars de băutură.

Cismarul — minune! — n'avea gust de ceartă pe ziua de azi. S'a ridicat domol, în firida bucătăriei a găsit slăcina și întorcându-se cu ea, a așezat-o pe masă. Când femeia a văzut aceasta, i-a pus înainte, fără vorbă multă, o bucată de pâine și solnița.

Abia-și isprăvi maistrul gustarea și iată: a sosit și calfa și numaidecât a început să bată niște pingele. În timp ce lucra, gura-i umbla fără nctare:

— Feri, unde-i cutia cu cuiele de lemn? Feri, dă-mi pila, Feri, pune tălpile la'nmuat. Unde-i cleiul? Ia vezi de lustruește ghețele astea!

Din bucătărie se auzia scâncetul celui mai mic dintre copii. Și, fiindcă ucenicul întârzia să apară, copilul începu să urle cât îl ținea gura. Mama copilului, desfigurată de mânie, începu să injure pe ucenic:

— Mânca-te-ar spânzurătoarea, nu-ți crapă o brazul de rușine? Stai și te uiți cum i se rupe inima micuțului! N'ai suflet, pungașule! A, dar așa-s țărani, lua-i-ar dracu pe toți.

Nu-mi făcu pontul și ticăloasa aia de lăptăreasă, chiar ieri. Abia a turnat leoarca murdară în cratiță și numai ce începe a-i umbla gura că de săptămâna viitoare are să scumpească laptele. Dumnezeule, cum îi rabzi să nu le zmulgi pământul de sub picioare?!

Făcând pe calul, Feri alerga, cu odrasla plângăreață în spinare, dintr'o cameră într'alta. Dar femeia găsindu-și subiectul favorit, nu mai tăcea din gură. În viața ei amărâtă și obscură avea o singură consolare: să ocărăscă pe țărani. Se socotea o ființă deosebită, superioară: tatăl ei fusese doar „industriaș” — plăcintar — cum avea grija s'o spuie, cu lux de amănunte, oridecâteori avea ocazia.

Lui Feri i se tăia respirația de atâta alergare, copilul însă se dovedi un călăreț rezistent și nu-l slăbea de loc, îl strângea de gât din toate puterile și nu se lăsă de joacă până ce maistrul nu-l plesni cu dosul palmei. Atunci mititelul începu să urle și o duse așa, într'un bocet, până la amiază. Registrul manifestărilor vrednicului moștenitor nu era, de altfel, prea variat: sau se juca și atunci era mereu în calea tuturor, sau făcea murdărie pe podele — și dacă cei din casă nu băgau de seamă se năclăia până'n creștet — sau, în sfârșit, urla.

Cismarul îi trase o urecheală zdravănă lui Feri și îl îmbrânci în atelier.

— Da ce crezi, derbedeule, d'aia te'ndop cu mâncare ca să mi te zbunguiești cât îi ziua de mare, ca un pui de baron? Vezi-ți de meserie, măgarule, să te alegi și tu domn. Altfel poți pleca acasă, la porci. Iacă cismele domnului administrator. Ai să le pui pingele și tocure. Te ia mama dracului dacă

diminează nu le duci acasă. Dar un lucru să știi : să nu îndrăznești să vii acasă fără parale !

Ucenicul se lăsă, moale, pe trepied, își potrivea cureaua pe genunchi, ridică o cismă și începu s'o examineze cu atenție. Își dădu el seama din primul moment că nu până diminează, dar nici până de azi într'o săptămână n'o să fie în stare să facă cismoaiele astea. Pierduse un an întreg măturând, spălând vasele, îngrijind de porci și de găini, făcând pe bona pe lângă „doamna” și pe ordonanța pe lângă maistru și calfă. Din cismărit n'a ajuns să cunoască altceva decât cleiul și crema de ghete.

În căpățâna lui mică gândurile au început să năvălească în panică. Ce l-o fi găsit pe stăpân să-i ceară asemenea imposibilități ?

Glăsuțului îl smulse din aceste meditații sumbre.

— Hai la mâncare, mă. Ia te uită dom'le, ce le neș. Așteaptă și fie rugat.

Feri ieși în bucătărie unde-l aștepta strachina cu ciorba de cartofi, rămasă de ieri și o bucată de pâine. Mâncă totul, până la ultima fărâmă, se șterse pe gură cu mâneca hainei și se întoarse din nou în atelier, la lucru.

Răsuci cisma pe toate fețele, dar nu era chip să se poată apuca de treabă. Fu trimis de calfă, după țigări. Plecă zorit, urmat de strigătul ajutorului :

— Bagă de seamă să nu cumva să-mi scapi vre una pe jos că n'ai ce mai căuta pe aici !

Feri ieși pe poartă. Strada era plină de oameni. O trăsură cu doi cai galbeni, frumoși fugea stărnind un nor de praf. În fața măcelăriei băieții de prăvălie ridicau dintr'o căruță un vițel înjunghiat. În curtea școlii, copiii veseli se jucau, hohotind. Ce n'ar fi dat Feri să se poată prinde în tovărășia lor ?! S'a întâlnit cu Ionică, ucenicul tâmplarului, și au stat puțin de vorbă. A intrat, în sfârșit, la tutungerie, a cumpărat țigările și a rupt-o la fugă, spre casă.

— Hai mai repede, ulițarnicule. Stai gură căscată și mănânci vremea lui Dumnezeu de geaba, se coace tutunul până când sosești.

Încântat de această improvizatie spirituală, calfa aprinse o țigară, iar băiațul se așeză din nou, fără să scoată o vorbă, la muncă.

Nu peste mult, maistrul își aduse aminte că trebuie să meargă la primărie în chestia impozitului.

— Aștia-mi mănâncă și capul — mormăi el, în chip de explicație, către nevastă-sa. Își închipuie că numai pentru ei am de câștigat.

Femeia însă știa că până'n crucea amiezii maistrul

n'o să mai dea pe acasă, căci în drum mai are de făcut câteva popasuri în chestia spriturilor.

Feri a început să desfacă tălpile vechi, mâncate, de pe cismele administratorului, mistuindu-se în fel de fel de combinații de cum are să scoată la bun sfârșit această delicată operație. Se uită la bucată de piele din față și se înfioră la gândul că ar putea s'o taie greșit.

— Dumnezeule, ce bătaie !.

Până la amiază Feri mai făcu un drum pentru o jumătate de chilogram de făină și altul pentru sare. A dat o raită până'n vecini pentru un satâr, a tăiat surcele pentru foc, iar un stert

de ceas a trebuit să stea lângă copilul cel mai mic.

A sosit maistrul și lumea s'a așezat la masă.

După masă, maistrul s'a culcat — pe o minută, cum avea obiceiul să spună — ca să sforăie cel puțin un ceas.

Nu peste mult se întoarse și calfa. Trimise pe Feri la poștă, cu o scrisoare, iar el se așeză la lucru, însoțind bătutul cuielor și pilitul cu un fluerat neîntrerupt. Fluera din convingere, cu pasiune și astfel timpul trecea ca prin farmec, sufletul ajutorului zburând pe aripi de romanțe, spre ceața trandafirică a viitorului : o idilă, un atelier propriu în oraș...

Când domnul maistru s'a deșteptat, ucenicul des-

Compoziție de Szolnay

făcuse tălpile stricate de pe perechea de cisme.

— Ei, ticălosule, nu-i așa c'ai pierdut toată ziua ? îl luă în primire stăpânul. Vasăzică eu te țiiu cu mâncare și, seara, tu-mi arăți o pereche de cisme sparte. Bună ispravă !

Feri încercă să se apere :

— M'a trimis cucoana la prăvălie.

— Tacă-ți gura că te plesnesc, — se răsti la el maistrul.

Băiatul tăcu. Se sculă de pe scaun și ieși în curte. Noembrie era pe sfârșite și la marginea zării începură să se lase umbre sure. Feri adună găinile și le încuiă în coteș, dădu de mâncare porcilor, fugi apoi după un sfert de rachiu pentru domnul maistru și când, abia ținându-și răsuflarea, se întoarse acasă, spuse stăpânului :

— Domnule maistru, vă rog, eu trebuie să plec la școală.

Cismarul se ridică, făcu câțiva pași spre el și-i trase o palmă răsunătoare.

Școala : iată problema care mai ales avea darul să scoată din sărite pe vrednicul bărbat.

— Iți place școala; ai ? Mișelule, vagabondule ? Să pierzi vremea două ceasuri ! Nu lenevești destul acasă, pe banii mei ? Ce vrei să ajungi, ticălosule ? Vlădică ? Ministru ?

Feri inlemnii pe scaun. Abia îndrăzne să mai răsuflă.

Cismarul se plimba de colo colo. Injurăturile îi cădeau ca grindina pe capul băiatului. Și năcazul maistrului era cu atât mai mare, cu cât știa că, în cele din urmă, tot o să trebuiască să-i dea drumul. Plătise doar de două ori amendă din pricina absențelor ucenicului.

Da ce te sclifosești acolo ? Cară-te odată să nu te mai văd ! Du-te la școală, lua-te-ar drăcu, cu ea cu tot.

Feri îndrăzni să se ridice de pe scaun. Cotrobăi după ladă și scoase, din cine știe ce tainiță, o carte, un caiet și un muc de creion. Stăpânul îi mai spuse încă odată, de plecare :

— Da'iacă-ți spun ; cismele administratorului să fie gata pe dimineață și să-mi aduci banii. Să nu îndrăznești să te culci până nu pui pingelele că dau foc saltelei.

Ucenicul intră în bucătărie. Ușa ce da în camera de alături era deschisă, pe masă ardea lampa. Copilul cel mai mare citea într'o carte, fetița și mititelul se jucau. Pe peretele din fața ușii atârna un chip de Christos. Și ca totdeauna când intra în această cameră, privirea ucenicului se opri îndelung asupra icoanei. Fața albă, încadrată de barba galbenă și blândă, căuta cu milă la el. Din aureola brună a coroanei de spini se prelingeau două și-roaie de sânge.

Lui Feri îi ardeau încă obrazii de palmele căpătate, dar cu cât se adânci în contemplarea tabloului, cu atât își uita de durere. Avea o imagine obscură și, totuși, colorată despre suferințele Mântuitorului pe care și-l închipuia tronând deasupra

norilor și uitându-se cu ochii plini de tristețe la furnicarul omenesc. Nu știa băiatul ce trebuia să creadă despre rostul lui, dar îl privea cu drag și își aducea mereu aminte de cele învățate în școală :

Și se sui la cer și șezu de-a dreapta tatălui, de unde va să vie să judece viii și morții...

Plecă cu sufletul împăcat. Se întâlni cu câțiva tovarăși și continuă drumul împreună cu ei, până la școală. Acolo s'au hârjonit fericiți până la intrarea profesorului. După lecție, se împrăștiară veseli, care încotro, spre casele lor.

După cină Feri a lului pe micuțul — și această slujbă de dădacă nu era din cele mai ușoare — a adus apă dela fântână și a pregătit surcele pentru dimineață.

— Mă duc puțin la vecinul Varga, — întrerupse tăcerea maistrul, — să joc o partidă de cărți.

— Du-te dracului, — răspunse cu necaz, femeia, știind că în zadar ar încerca să-l oprească.

Cu piciorul pe prag, maistrul se opri, o clipă :

— Da mai du-te și tu, de ce să mă duc chiar eu ?

Apoi, încruntându-se, către ucenic :

— Cismele și ochii, că-ți rup șalele.

În sfârșit plecă.

Copiii au așipit, femeia a mai rânduie câte ceva prin casă, apoi a stins lampa și s'a culcat și ea.

Afară picura, monoton, ploaia de toamnă. Burcuș alerga de colo colo prin curte, hămăind puternic în fața porții. În curând amorțeala toamnei acoperi totul.

În atelier lampa mică de petrol ardea sfârâind, de undeva greerul își vestea existența prin fărâitul lui jalnic, pisica da târcoale ucenicului. Iar acesta sta nemișcat, pe scaun, cu uriașele cisme ale administratorului în față. Contempla bucata mare de talpă din care avea să croiască pingelele — și nu îndrăzne să puie mâna pe cușit. Moleșeala oboselii îi curgea prin mâini și prin picioare, tăcerea nopții îl învăluia cu adieri catifelate și cum sta acolo, după hârțuielele unei zile chinuite, micul ucenic fu biruit, încetul cu încetul, de dulcele farmec care poartă pe toți copiii în țările visului.

Tresări, deodată și, căscând ochii mari, văzu cismele amenințătoare. Incepu să plângă. Plângea fără glas, cu lacrimi grele ce-i curgeau pe obraji la vale și-i umezeau gulerul cămășii. Plângea, plângea, repetând, în gând, fără să știe de ce, cuvintele din școală : ...Și se sui de-a dreapta Tatălui, de unde va să vie să judece viii și morții... să judece, să judece viii și morții, ...morții, morții, morții...

Și așipi din nou, micul ucenic. Capul îi căzu pe masa plină de unelte, brațele-i atârnavă până la pământ. Lângă el, ca doi monștri, veghiau cismele administratorului.

Și atunci, la poartă se opri un om. Avea o boccea mică în spinare, hainele-i erau ude, fața obosită, barba și mustățile blonde înrouate de ploaie. O pată de lumină cădea din geamul cismăriei, pe

caldarâmul străzii. Drumețul s'a ridicat în vârful degetelor ca să poată vedea înăuntru.

— Cismărie — gândi el. Aci pot să mă încălzesc puțin. Dacă va trebui, voi plăti găzduirea prin muncă. Intră în curte. Burcuș începu să latre din răspuțeri, dar când văzu că străinul intră așa de hotărât în casă, tăcu.

În atelier era o tăcere aiurită. Se auzia doar sfârâitul lampei și fârâitul greerului. Pisica torcea domol și somnoros, iar copilul dormea cu brațele întinse până la pământ. Drumețul îl privi lung și în minte-i răsăriau frânturi din copilăria-i îndepărtată, plină de bătăi și de foame. Netezi, cu degetele răschirate, părul moale al copilului. Acesta nici nu se clinti. Drumețul își lăsă bagajul pe podele, se așeză pe un scaun, scoase o bucată de pâine și una de carne și începu să mănânce cu poftă, iar pe urmă aprinse o țigară. Odihnit și împăcat, acum începu să-și adune lucrurile.

— Pe dimineață trebuie să fiu în orașul vecin, — murmură, — altfel pierd angajamentul.

Dar cum se aplecă, văzu fața brăzdată de lacrimi a băiatului și zări cele două cisme neisprăvite. Înțelese de odată inima micului ucenic și în sufletul bătrânului drumeț răsări floarea albă a milei și mireasma ei umplu întreg acest lăcaș al mizeriei.

Se așeză din nou pe scaun, își aruncă pălăria cât colo și se apucă de lucru. Croi, cât ai clipi din ochi, cele două pingele și începu să bată cuiele. În vârtea sula și ciocanul de asuda, scotea cuiele de lemn dintre dinți cu o iuțea fulgerătoare.

Ucenicul dormea înainte.

Drumețul isprăvi. Luă peria, o înmuie în cremă și dădu un lustru sclipitor cismelor.

Micul ucenic visa. Suspina prin vis, se gândea la cisme pe care dimineața avea să le ducă acasă și care zăceau acolo, neisprăvite, căscate ca două răni uriașe. Visa că de frică a plecat în lume. Ajunse până 'n prag și deodată se opri, cutremurat, căci Christos, cu coroana de spini pe cap se apropia de el.

Drumețul sta cu mâna pe clanță, cu sacul în spina și își lua rămas bun, cu privirea, dela copil. Acesta tresări și-și pironi ochii mari, mirați pe ușă.

Drumețul îi mai trimise un zâmbet, barba-i lungă și blondă adia în boarea ce venia prin deschizătura ușii și, încet, el se strecură afară, în noapte. Burcuș lătră scurt, drumețul ieși în drum, și câinele se apropie, mărâind, de ușa atelierului.

Ucenicul scoase un țipăt. Picioarele îi tremurau, dinții îi clănțneau și cuprins de o emoție teribilă se repezi spre camera de alături. Smulse ușa și începu să strige :

— A umblat Christos în casa asta ! Doamnă, Christos a fost aici.

Speriată, femeia sări din pat și se repezi după copil. Acesta repeta într'una, tremurând :

— Christos, Christos a umblat pe aici ! Veni și cismarul, cu tărăboi. Se uită o clipă la nevastă, apoi la băiat care spunea mereu :

— L-am văzut, l-am văzut, a fost chiar el. Era întocmai ca în icoana de pe perete. Avea barba lungă și blândă, fața îndurerată... și mi-a zâmbit... și a plecat.

— Mucosu-ăsta aiurează, își veni în fire, în sfârșit, stăpânul. Ați înnebunit cu toții ?

— Iți trag o pereche de palme, măgarule, — se adresă din nou băiatului care sta acolo, lângă mes-cioară, privind cu ochii drepți cismele mareș lustruite.

Maistrul își aruncă și el privirea într'acolo și mâna ridicată se lăsă în jos, moale. Cismele lucrate splendid îl priveau grav, muștrător.

Hotărât lucru, ucenicul nu putuse să facă asta.

O emoție subită îl cuprinsese și-l stăpânea cu atâta tărie încât nu putea vorbi. Pășii, încet, spre băiat, care sta acolo rebeșit, cu obrații pătați de lacrimi — și ceace nu făcuse în toată viața lui — el, puternicul, tēmutul maistru, a mângâiat pe cap, apoi pe obraji pe o biată gânganie de ucenic, pe un copil al nimănui. Se duse la ladă, scoase saltea, făcu „paful” și-i spuse :

— Culcă-te băiețș, culcă-te frumos.

Apoi către nevastă-sa :

— Ai să răcești așa, în cămașă, vezi de te 'nvelește, dragă...

Din ungurește

DOMINIC SIPOS

de ION CHINEZU

